

N:o 9.

Ank. till Riksd. Kansli den 8 Maj 1883, kl. 1 e. m.

Betänkande, angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Uti proposition N:o 8 har Kongl. Maj:t under återopande af ett vid propositionen fogadt protokoll öfver finansärenden för den 8 sistlidne Januari föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen bilagdt förslag till förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

På sätt statsrådsprotokollet upplyser, har Kongl. Maj:t ansett, att de bevillningsavgifter, som enligt Art. III af gällande bevillningsförordning utgå af frälseegendomar, af lotshemman, af gåfva, testamente, fideikommiss, arf och fynd samt för karaktersfullmakter borde upphöra. Den bland nu nämnda bevillningar, som näst efter rusttjenstbevillningen af frälseegendomar varit såsom statsinkomst af någon betydelse, eller bevillningen för gåfva, testamente, fideikommiss och arf, skulle i stället komma att inbegripas i den ökade stämpelavgift för bouppteckningar och gåfvobref, som Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen. Vidare har den under Art. III af bevillningsförordningen förekommande avgiften för spelkort i det förslag till förordning angående stämpelavgift, som förelagts Riksdagen, blifvit med stämpelavgiften sammanförd och således icke vidare såsom bevillningsavgift i förevarande författningsförslag upptagen.

I sammanhang med förevarande proposition har Utskottet tagit under öfvervägande ett af Herr S. Ljunggren i motion N:o 15 inom Andra Kam-

maren väckt förslag att, under förutsättning att Riksdagen beslutar att antaga en lag angående värnpligtigs tjänstgöring under fredstid och medgifver deraf beroende lättnader i rustnings- och roteringsbesvärerna, Riksdagen vid åtagande af allmän bevillning för år 1884 måtte besluta en nedsättning i bevillningen enligt Art. III af frälseegendomar till hälften af dess nuvarande belopp.

Då frågan om upphörande af eller nedsättning i de bevillningsafgifter, som för närvarande utgå af frälseegendomar och lotshemman, icke torde böra afgöras förr än Riksdagen fattat beslut rörande den ifrågasatta regleringen af de under form af rustnings- och roteringsbesvär samt grundskatter å jorden hvilande bördor, har Utskottet ansett sig böra tills vidare uppskjuta den slutliga behandlingen af denna fråga.

Likaså och då frågan om upphörande af den nu af gäfvu, testamente, fideikommiss och arf utgående bevillning icke torde böra tagas i öfvervägande förr än Kongl. Maj:ts i dess proposition N:o 6 framställda förslag om förhöjd stämpel å bouppteckningar och gäfvobref blifvit af Riksdagen behandladt, har Utskottet ansett jemväl dessa frågor böra tills vidare uppskjutas; och kommer Utskottet därför att i nu berörda delar framdeles afgifva betänkande, hvilket Utskottet får

1:o.

för Riksdagen anmäla.

Enligt § 20 i nu gällande bevillningsstadga erläggas bevillning för anträffadt fynd med en procent af fyndets värde, så vida detta uppgår till ett tusen kronor, hvarvid dock frihet från bevillning eger rum för fynd af antiqvariskt eller historiskt intresse. Enligt hvad skatteregleringskomitén upplyst, har emellertid särskildt genom sistnämnda restriktion denna bevillningsafgift medfört ytterst ringa inkomst.

På grund häraf hemställer Utskottet

2:o.

att den enligt § 20 i bevillningsförordningen nu utgående bevillning af anträffadt fynd måtte, på sätt Kongl. Maj:t ifrågasatt, med 1884 års början upphöra.

För närvarande erlägges, enligt § 22 i bevillningsförordningen, för

karaktärsfullmakter i allmänhet i årlig bevillning tio procent af beloppet utaf det stämpelpapper, hvarmed dylika fullmakter blifvit belagda.

Med anledning deraf att den årliga afkastningen af denna bevillning under de senare åren icke öfverstigit 2,800 kronor, hade skatteregleringskomitén hemställt, huruvida icke samma bevillning lämpligen kunde utbytas mot en en gång för alla utgående stämpelafgift.

På grund häraf och då genom den af Riksdagen nyligen beslutade förhöjning i stämpelafgiften för karaktärsfullmakter vederlag för ifrågavarande bevillning blifvit statsverket beredt, hemställer Utskottet,

3:o.

att den enligt § 22 i nu gällande bevillningsförordning, för fullmakter, öppna bref eller resolutioner på karakter eller namn, heder och värdighet af embete eller tjänst, eller sådan beställning, med hvars innehafvande ej åtföljer lön på stat eller arfvode eller tjänstgöringsskyldighet, nu utgående bevillning med 1884 års början måtte upphöra.

Då genom båda Kamrarnes vid innevarande riksdag fattade beslut, den under Art. III i gällande bevillningsstadga förekommande hänvisning till de särskilda föreskrifter som finnas meddelade om stämpelafgift för spelkort redan blifvit i stämpelförordningen upptagen, torde frågan om samma hänvisnings uteslutande ur förevarande författningsförslag icke påkalla något särskildt yttrande från Utskottets sida; hvilket Utskottet skolat

4:o.

för Riksdagen anmäla.

Hvad det af Kongl. Maj:t framlagda författningsförslaget angår, har Utskottet ansett sig böra förorda bifall till detsamma utom i fråga om de i § 4 meddelade bestämmelser rörande bevillningsafgift af utländske eller andre här i riket icke mantalsskrifne handlande och handelsexpediter.

I § 16 af gällande bevillningsförordning stadgas, att utländing eller i utlandet bosatt, här i riket icke mantals- och skattskrifven svensk undersåte, som reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för

annans räkning till inledande af handel samt med eller utan varuprof bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras, skall, vid ankomsten till riket, till närmaste kronouppbördsman i stad aflemna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här kvarstanna, samt dervid erlägga etthundra kronor för rättigheten att under en tid af högst tre månader idka dylik handel; och åligger det honom att, derest han efter nämnda tid vill samma rättighet utöfva, förskottsvis betala ytterligare fyratio kronor i månaden, hvilken afgift skall antingen för längre tid på en gång eller för minst en månad om sänder, men alltid för full månad, inbetalas till kronans uppbördsman i stad inom det län, der han vid betalningstiden sig uppehåller.

Kongl. Maj:t har nu föreslagit att, med bibehållande i öfrigt af gällande bestämmelser om sättet för denna afgifts upptagande, densamma skulle utgå med allenast hälften af det nuvarande beloppet, eller med femtio kronor för de tre första månaderna och tjugu kronor för hvarje efterföljande månad.

På sätt i det propositionen bilagda statsrådsprotokollet erinras, aflät Kongl. Maj:t, med föranledande af bestämmelserna i en vid den med Frankrike den 30 December 1881 afslutade handelstraktaten fogad särskild deklARATION, till sistlidna års Riksdag proposition om enahanda nedsättning af ifrågavarande afgift, som nu föreslagits, hvilken proposition dock icke vann Riksdagens bifall.

Med anledning af den utgång frågan sålunda erhållit vid 1882 års riksdag, har emellertid franska regeringen funnit sig föranlåten att för svenske handelresande, som uppehålla sig i Frankrike, bestämma en särskild afgift, motsvarande den, som i Sverige affordras franske handelsresande, hvilket åter gifvit Kongl. Maj:t anledning att redan nu förnya sitt öfverförorda förslag. Kongl. Maj:t har nemligen befarat, att den undantagsställning, hvori våra handelsresande i Frankrike sålunda blifvit försatta i förhållande till dylika resande af andra nationer, skall komma att utöfva ett menligt inflytande på våra exportörers ställning på den franska marknaden, så mycket mer ofördelaktigt, som Frankrike är en af de störste afnämarna af våra förnämsta exportartiklar, trä och jern.

Med fullt erkännande af den omtanke för den svenska utrikeshandeln, som legat till grund för Kongl. Maj:ts förslag, vågar dock Utskottet betvifla, att ofvannämnda af Frankrikes regering vidtagna åtgärd kan innebära någon synnerlig fara för vår export till nämnda land. Enligt hvad Utskottet inhemtat, lära nemligen aftal rörande export af trä och jern till Frankrike ytterst sällan om ens någonsin afslutas genom handelsresande; utan sker detta antingen genom korrespondens mellan exportören och affärsmän i afsättningsorterna eller vid personliga besök å dessa orter af exportören eller

sådana hans ombud, som ej kunna falla under rubriken handelsresande. För vår öfriga export till Frankrike torde ej heller något större antal handelsresande användas. I betraktande häraf, och då deremot Frankrikes export på Sverige i öfvervägande mån förmedlas genom handelsresande, förefaller det Utskottet som om i sjelfva verket ej Sverige men väl Frankrike skulle skörda vinsten af den ifrågasatta nedsättningen, hvilken för öfrigt på grund af ingångna traktater med de flesta europeiska makter måste komma äfven andra handelsresande än de franske till godo. För svenska statsverket skulle denna nedsättning, enligt Kongl. Maj:ts beräkning, medföra en minskad inkomst af omkring 45,000 kronor årligen, ett belopp som icke synes böra efterskänkas utan motsvarande fördel, minst i en tid, då nya skattekällor för statsbehofvens fyllande på flera håll behöfva uppletas. Utskottet vill derjemte erinra, att skatteregleringskomitén ansett, att bevillningen för utländske eller andra här i riket icke mantalsskrifne handlande och handels-expediter lämpligen kunde höjas till 200 kronor för första månaden och 80 kronor för hvarje följande månad af dylik persons vistelse inom riket.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, och då erfarenheten visat, att den nuvarande storleken af ifrågavarande afgift ingalunda afhåller utländske handelsresande från att i stort antal besöka vårt land, har Utskottet ansett samma afgift åtminstone icke böra nedsättas, hvarför Utskottet vill tillstyrka den nuvarande afgiftens bibehållande.

I öfrigt har Utskottet, såsom redan blifvit nämndt, icke funnit något att erinra vid Kongl. Maj:ts förslag. Men då Riksdagens beslut öfver de frågor, angående hvilka Utskottet här ofvan förklarar sig först framdeles komma att afgifva betänkande, möjligen kunna påkalla förändringar i den bokstafsföljd, hvaruti författningens olika afdelningar nu äro uppställda liksom ock i de särskilda paragrafernes nummerföljd m. m., får Utskottet hemställa,

5:o.

att Riksdagen, med förklarande att Kongl. Maj:ts proposition icke kunnat oförändrad bifallas, måtte antaga nedanstående förslag till förordning angående bevillnings-avgifter för särskilda förmåner och rättigheter; med rätt likväl för Bevillnings-Utskottet att framdeles, i sammanhang med afgifvande af utlåtande öfver de här ofvan omförmälda frågor, hvilkas behandling Utskottet ansett tills vidare böra uppskjutas, föreslå sådana förändringar i för-

fattningens lydelse, som Utskottet kan finna vara af behofvet påkallade.

Stockholm den 8 Maj 1883.

På Utskottets vägnar.

A. G:SON BENNICH.

Reservationer

vid hvad Utskottet hemställt angående bevillningsafgift af utländske eller andre här i riket icke mantalsskrifne handlande och handelsexpediter:

af Herrar *C. F. Wærn* och *H. L. Forssell*;

af Herr *Hedlund*: »I det jag fortfarande ogillar det införda systemet att genom obilliga afgifter å handelsresande söka hindra en verksamhet, som är för vårt land nyttig, äfven om missbruk kunnat vara dermed förenade, har jag velat bifalla Kongl. Maj:ts proposition, oberoende af de repressalier, som Frankrike utöfvat mot våra egne handelsagenter. Jag kan ej heller vara likgiltig för det dåliga intryck denna beskattning väckt och fortfarande väcker inom de land, hvarmed vi stå i handelsförbindelse.»

Bevillnings-Utskottets

Förslag

till

förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner
och rättigheter.

A. Bevillningsavgift för rättighet till skogsfång och kolningsfrihet på
allmänningar.

§ 1.

För rättighet till *skogsfång* på kronans mot rekognition till bruk, hyttor eller grufvor upplåtna allmänningar erläggas tjugufem öre för hvarje stafrum ved eller deremot svarande aderton tunnor kol; och beräknas denna afgift efter det belopp ved eller kol, för hvilket rekognitionsavgiften enligt privilegier eller resolutioner utgår, antingen skogsfånget årligen begagnas eller icke.

§ 2.

För *kolningsfrihet* på härads- eller sockenallmänningar, när derför till häradet eller socknen icke erlägges betalning, svarande mot den, som för rekognitionsskogars eller kronoallmänningars begagnande, bör enligt Kongl. förordningen den 4 Juni 1752 jemte bevillningen utgöras, skall avgiften så höjas, att beloppet blifver enahanda med hvad för nyttjanderätt till krono-
skogarne erlägges.

B. Bevillningsafgift af bankbolag med sedelutgifningsrätt.

§ 3.

Enskild bank, som eger *sedelutgifningsrätt*, skall, förutom bevillning af fast egendom samt af inkomst, erlägga en afgift af två kronor för hvarje tusen kronor af det högsta belopp af bankens sedlar, som på en gång under nästföregående året varit utlemnade i rörelsen; varande styrelsen för sådan bank skyldig att, till upplysning vid denna afgifts debitering, i början af hvarje år aflemna en genom intyg af det utaf Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordnade ombud bestyrkt uppgift å nyssnämnda sedelbelopp.

C. Bevillningsafgift af utländske eller andre här i riket icke mantalsskrifne handlande oeh handelsexpediter.

§ 4.

Utländing eller i utlandet bosatt, här i riket icke mantals- och skattskrifven svensk undersåte, som reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning till inledande af handel samt med eller utan varuprof bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras, skall, vid ankomsten till riket, till närmaste kronouppbördsman i stad aflemna skriftlig uppgift, huru länge han ämnar här qvarstanna, samt dervid erlägga *ett hundra* kronor för rättigheten att under en tid af högst tre månader idka dylik handel; åliggande det honom att, derest han efter nämnda tid vill samma rättighet utöfva, förskottsvis betala ytterligare *fyratio* kronor i månaden, hvilken afgift skall antingen för längre tid på en gång eller för minst en månad om sänder, men alltid för full månad, inbetalas till kronans uppbördsman i stad inom det län, der han vid betalningstiden sig uppehåller; skolandet qvittenset å den erlagda afgiften vara meddeladt å tryckta blanketter, som, efter vederbörliga requisitioner, böra af Statskontoret Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillsändas, för att kronans uppbördsmän i städerna tillhandahållas, och hvilka blanketter, som skola lyda dels å *ett hundra* kronor, dels å *fyratio* kronor hvardera, böra innehålla erinran om behörigt iakttagande af hvad gällande författningar i afseende å dylik handel stadga.

Den utländing eller med utländing, enligt hvad här ofvan är sagdt, likstälde svenske undersåte, som, utan att hafva den stadgade afgiften be-

hörigen erlagt, beträdes med att bjuda ut eller sluta handel om utländska varor, skall, jemte afgiftens erläggande, böta från och med etthundra till och med femhundra kronor. Förbrytelser häremot upptagas af poliskammare, der sådan finnes, och eljest af allmän domstol; och fördelas de ådömda böterna lika emellan åklagaren och den kommun, hvarest förbrytelsen blifvit begången.

De sålunda uppburna bevillningsmedlen åligger det uppbördsmännen att, under titel: »*Bevillning af utländske eller andre här i riket icke mantalsskrifne handlande och handelsexpediter*», såsom andra kronomedel i behörig ordning uti länets ränteri leverera; hvarförutom vid hvarje års slut bör uppgöras och till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insändas redovisning för de emottagna qvittensblanketterna, hvilka redovisningar, sedan desamma blifvit till riktigheten af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande styrkta, böra inom Januari månads slut det följande året till Statskontoret insändas, för att med ränteriredogörelserna jemföras och derefter aflemnas till Kammar-rätten, för att tjena till ledning vid räkenskapernas granskning.

För de ifrån Statskontoret till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande af-sända qvittensblanketterna, hvilka, intill dess desamma till uppbördsmännen utlemnas, skola i landtränteriet förvaras, bör jemväl inom Januari månads utgång behörig redovisning till Statskontoret insändas.

Hvad här. ofvan i denna § är stadgadt rörande särskild bevillnings-afgift af utlänning, som utbjuder och försäljer utländska varor, gäller icke för norrman, som idkar handel med norska produkter.

D. Bevillningsafgift af utlänningar för konserter och dramatiska eller andra föreställningar.

§ 5.

Utländsk man eller qvinna, som med vederbörligt tillstånd, mot inträdesafgift, för egen räkning gifver konsert eller annan musikalisk tillställning, uppförer skådespel, förevisar konstridning, lindansning, mekaniska eller andra konster, kosmoramor, panoramor och andra optiska konststycken, vaxkabinetter, samlingar af djur och naturalier m. m., erlägger för hvarje särskild konsert eller hvarje dag, då skådespel eller annan föreställning gifves, i Stockholm och Göteborg tre kronor och å annan ort inom riket en krona 50 öre; börande sådan konsertgifvare, teaterföreståndare, konstidkare eller förevisare, innan tillståndet meddelas, styrka, antingen att den stadgade afgiften, för den tid eller det tillfälle tillståndet omfattar, blifvit till fullo betald, eller

att godkänd säkerhet därför blifvit till vederbörande uppbördsman aflemnad; och skall, i senare händelsen, afgiften alltid vid hvarje månads slut för samma månad till fullo liqvideras; åliggande det den betalningsskyldige att, vid det tillfälle sådan liquid erlägges, till uppbördsmanen jemväl öfverlemna bevis, i stad från vederbörande fiskal och i köping eller på landet från länsmanen i orten, om antalet gifna konserter eller föreläsningardagar, hvilket bevis bör åtfölja uppbördsmannens redovisning öfver de influtna afgifterna. Uppbördsmannens qvitto å erlagd betalning för senast inom riket gifna representationer bör dessutom ovilkorligen af hvar och en sådan utlänning, då han i sagde ändamål till annan inrikes ort ankommer, företes innan nytt tillstånd honom meddelas.

Till kontroll derå, att ifrågavarande afgift blifvit i behörig ordning erlagd, skall det åligga, i stad fiskal och i köping eller på landet länsman eller den, som der innehar motsvarande befattning, att, efter hvarje halft års utgång, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet skriftligen uppgifva, huru många föreställningar af förenämnda beskaffenhet derstädes blifvit under tiden gifna, eller, om någon sådan ej förekommit, det likaledes anmäla; hvarjemte uppbördsmännen skola inom Januari månads utgång det påföljande året till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insända redovisning för de under förflutna året influtna afgifter af ifrågavarande beskaffenhet; börande dessa redovisningar och uppgifter åtfölja kronoräkenskaperna, då de till Kammarrätten insändas.

Debitering, uppbörd, afkortning och redovisning.

§ 6.

De under litt. A och B omförmälda bevillningsavgifter skola införas i särskilda längder, hvilkas upprättande åligger på landet häradsskrifvaren och i stad vederbörande tjänsteman; och bör i öfrigt hvad angående debitering, uppbörd, afkortning och redovisning af bevillning af fast egendom samt af inkomst är stadgadt i tillämpliga delar lända till efter rättelse äfven beträffande nyssnämnda bevillningsavgifter.